

Læseplan for fortælling

Fortællefagets grundlag er historie- og kristendomsfaget, og faget læses med 2 lektioner pr. uge på alle klassetrin. Styrken i at strukturere faget på denne måde er at kunne danne syntese mellem de to fag, der naturligt hænger sammen i vores kultur. Undervisningens metode tager afsæt i den mundtlige fortælletradition med intentionen om at vække følelser, give oplevelser og skabe holdninger hos lytteren via "det levende ord". Nærværet og engagementet mellem fortæller og lytter er centralt. Den fortællende undervisning lægger op til et sammenspil mellem lærer/elever og fortælleren/tilhørerne.

I dette sammenspil opstår det historiske poetiske, som er med til at styrke elevernes indlevelsesevne, det tilegnede stof bliver deres eget. Sammenspillet bidrager til, at eleven selv får sat sine egne billeder på og derved er tvunget til at fortolke og tage stilling. Den faglige målsætning er at skabe en personlig forståelse og stillingtagen med afsæt i en faktisk viden, ikke den faktuelle viden i sig selv

Den faglige progression er kronologisk, således at eleverne i de tidligste klasser møder de tidligste historiske og kristne/religiøse perioder. Den kommer altså til at fungere som støtte for deres hukommelse og vil blive brugt aktivt til løbende at repetere de gennemgåede perioder.

Mini – Lillegruppen 0. – 3. kl.:

Tidsperiode: *Fra oldtiden til vikingetiden (forhistorisk tid - ca. år 1000)*

Områderne i overskrifter:

- De store tidsaldre (sten-, bronze- og jernalder)
- Danmarkshistorien (helte- og kongesagn og vikingefortællinger)
- Nordisk mytologi
- Hverdagsliv (familie og slægt)
- Fremstillingen af tidsfrise og kendskab til tidslinien.

Andre emner:

- Bibelfortælling fra G.T.- og N.T. (herunder også salmekendskab og forståelse af kirkehøjtider i årets gang)
- Livsfilosofi (eks.: Glæde, liv og sorg)
- Eventyrfortællinger

Fokuspunkter vedr. elevaktiviteter:

- Resumere en fortælling
- Stille spørgsmål til fortællingen

Mellemgruppen 4. – 5. kl.:

Tidsperiode: *Middelalderen – oplysningstiden (ca. år 1000 – 1700)*

Områder i overskrifter:

- Kongerækken
- Middelalderen i Danmark, Norden og Europa
- Opdagelsesrejser/koloniseringen
- Renæssancen
- Landbrugslivet (i perioden)
- Tidslinien og fremstillingen af en tidsfrise inddrages, hvor det er relevant.
- Oldtidshistorie

Andre emner:

- Mere indgående bibelkendskab – herunder bibelgenrekendskab, fortolk og tyde udvalgte tekster
- Udvidet kendskab til salmer (fællesfortælling)
- Livsfilosofi og etik (eks. Menneskelige relationer, normer og værdier, menneske og natur)

Fokuspunkter vedr. elevaktiviteter:

- Fortælleøvelser/teknik for eleverne
- Formulere problemstillingen ud fra arbejdsspørgsmål til fortællingen.

Store- og Ældstegruppen 6. – 9. kl. :

Tidsperiode: *Oplysningstiden – nutiden (ca.1700 til i dag)*

Områder i overskrifter:

- Oplysningstiden
- Historiske personligheder og deres betydning/indvirkning på den historiske udvikling i Danmark (Struense, Grundtvig m.fl.)
- Kristendommens udviklingsforløb i Danmark og Europa – specielt fokus på katolicismen og reformationen
- Oplysningstiden (udviklingen og historiske personligheder)
- Industrialiseringen
- Danmarks guldalder
- Demokratiets udvikling i Danmark og Europa (sammenlignet med antikkens Grækenland)
- Kolonimagternes udvikling og afvikling, Imperialismen, udvandringen til Amerika.
- Tyskerkrigene (i 1800-tallet)
- 1. og 2. verdenskrig (inkl. Mellemligstiden)
- EU, Nato og FN

- Tidsfrisen videreudvikles

Andre emner

- Fortolke udvalgte bibelske tekster
- Fremmedreligioner – Islam, Jødedommen, buddhismen m.fl.
- Livsfilosofi og etik (f.eks. trosvalg og menneskesyn)

Fokuspunkter vedr. elevaktiviteter:

- Rollespil, teater, fremførelser af vigtige situationer
- Interview
- Formulere problemformulering.
- Kendskab til den undersøgende og kildekritiske arbejdsform

Slutmål for fortællefaget efter 9. kl.

Undervisningen i fortællefaget skal lede frem mod, at eleverne har tilegnet sig kundskaber og færdigheder, der sætter dem i stand til at:

- udtrykke sig om almene tilværelsesspørgsmål med bevidst brug af faglige begreber og det religiøse sprogs virkemidler. Identificere forskellige menneske- og natursyn og give eksempler på sammenhænge mellem normer, værdier og adfærd. Samt udtrykke sig om, hvad det vil sige at være menneske og diskutere og forholde sig til egen og andres opfattelse af tilværelsen på et fagligt grundlag.
- gengive sammenhænge og modsætninger mellem Det Gamle og Nye Testamente og forholde sig til centrale fortællinger i et historisk perspektiv. Formulere udvalgte bibelske fortællingers pointer og kunne diskutere disse i lyset af fortællingerne. Genkende eksempler på nutidige udtryk for bibelske fortællinger og have en vis kendskab til disses indflydelse på dansk og europæisk kultur.
- gengive centrale begivenheder i kristendommens historie. Forholde sig til forskellige udlægninger af, hvad kristendom er nu – og tidligere. Kunne diskutere kristendommens rolle i kultur og samfund. Diskutere og forholde sig til de kristne grundbegreber og deres tolkning af tilværelsen. Desuden beskrive udvalgte symboler og ritualers brug samt synge og samtale om salmer og sange.
- kende til centrale dele af udvalgte religioner og kunne diskutere værdierne bag disse. Kunne beskrive brugen af forskellige symboler og ritualer i forskellige religioner.

- fortælle om magtforholdet mellem konge og kirke i Danmark og kunne forklare magtforholdene mellem europæerne og andre folk. Karakterisere forskellige typer af ind- og udvandring og kende til forskellige demokratiformer. Fortælle om kendte danske kvinder og mænd og vurdere, om deres indsats kan spores i dag. Beskrive samspillet mellem den enkelte, grupper og det nationale fællesskab i et udviklingsperspektiv.
- Beskrive, hvorledes Danmarks historie indgår i samspil med verden udenfor og forklare, hvorfor den historiske udvikling i nogle perioder var præget af kontinuitet og i andre af brud.
- Formulere nogle historiske problemstillinger og diskutere forskellige tolkninger af fortiden. Søge oplysninger i forskellige medier og kunne bearbejde disse oplysninger, samt have et vist kendskab til at kunne vurdere deres kildeværdi.

Redigeret 08.06.22